

**LIETUVOS RESPUBLIKOS SVEIKATOS APSAUGOS MINISTRAS –
VALSTYBĖS LYGIO EKSTREMALIOSIOS SITUACIJOS VALSTYBĖS OPERACIJŲ
VADOVAS**

**SPRENDIMAS
DĖL COVID-19 LIGOS (KORONAVIRUSO INFEKCIJOS) VALDYMO PRIEMONIŲ
PREKYBOS IR PASLAUGŲ TEIKIMO VIETOMS**

2020 m. balandžio 15 d. Nr. V-876
Vilnius

Vadovaudamasis Lietuvos Respublikos civilinės saugos įstatymo 15 straipsnio 2 dalies 1 ir 4 punktais, 28 straipsnio 4 dalimi, Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2020 m. vasario 26 d. nutarimu Nr. 152 „Dėl valstybės lygio ekstremaliosios situacijos paskelbimo“, Valstybiniu ekstremaliųjų situacijų valdymo planu, patvirtintu Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2010 m. spalio 20 d. nutarimu Nr. 1503 „Dėl Valstybinio ekstremaliųjų situacijų valdymo plano patvirtinimo“, 2020 m. kovo 14 d. Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo Nr. 207 „Dėl karantino Lietuvos Respublikos teritorijoje paskelbimo“ 3.2.8² papunkčiu, Lietuvos Respublikos Ministro Pirmininko 2020 m. vasario 27 d. potvarkiu Nr. 43 „Dėl valstybės lygio ekstremaliosios situacijos valstybės operacijų vadovo paskyrimo“ ir atsižvelgdamas į Pasaulio sveikatos organizacijos rekomendacijas, n u s p r e n d ž i u:

1. Įpareigoti parduotuvių (įskaitant parduotuvių prekybos ir (arba) pramogų centruose), kurių pagrindinė veikla yra maisto, veterinarijos, vaistinių, optikos prekių ir ortopedijos techninių priemonių pardavimas, turgaviečių ir kitų viešųjų prekybos vietų, vykdančių maisto pardavimo veiklą, parduotuvių (įskaitant parduotuvių prekybos ir (arba) pramogų centruose), į kurių patalpas patekti įrengtas atskiras tiesioginis įėjimas iš lauko ir kurių patalpose ribojamas pirkėjų ir kitų lankytojų (toliau – pirkėjas) srautas – užtikrinamas ne mažesnis kaip 10 kv. m vienam pirkėjui tenkantis prekybos plotas arba vienu metu aptarnaujamas ne daugiau kaip vienas pirkėjas, specialių prekybos vietų bei laikinųjų prekybos įrenginių kitose viešosiose prekybos vietose, skirtų sėklų, trąšų, augalų, skirtų sodinti, prekybai lauko sąlygomis, (toliau – prekybos vietos) administracijas ar kitus jų veiklą organizuojančius subjektus:

1.1. Riboti pirkėjų srautus, atsižvelgiant į prekybos vietos plotą, siekiant išvengti grūsčių:

1.1.1. užtikrinti, kad pirkėjai eilėse prie kasų ar savitarnos kasų laikytųsi saugaus ne mažesnio kaip 1 metro atstumo vienas nuo kito;

1.1.2. vietose, kuriose susidaro pirkėjų eilė, pažymėti privalomus atstumus tarp eilėje stovinčių pirkėjų. Prekybos vietos darbuotojai turi užtikrinti, kad pirkėjai laikytųsi šio reikalavimo;

1.1.3. užtikrinti, kad į prekybos vietą būtų įleidžiami tik apsaugines kaukes arba apsaugines veido priemonės dėvintys pirkėjai, atvykę ne didesnėmis nei 2 asmenų grupėmis.

1.2. Prie įėjimo į prekybos vietą pateikti informaciją, kad prekybos vietoje nerekomenduojama lankytis rizikos grupės asmenims (vyresnio nei 60 m. amžiaus asmenims ir (arba) sergantiems lėtinėmis ligomis, nurodytomis Sunkių lėtinių ligų, dėl kurių ekstremaliosios situacijos ar karantino laikotarpiu asmeniui išduodamas nedarbingumo pažymėjimas, sąraše, patvirtintame Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2020 m. kovo 23 d. įsakymu Nr. V-483 „Dėl Sunkių lėtinių ligų, dėl kurių ekstremaliosios situacijos ar karantino laikotarpiu asmeniui išduodamas nedarbingumo pažymėjimas, sąrašo patvirtinimo“: žmogaus imunodeficitu viruso liga; piktybiniai navikai (jei liga diagnozuota ar buvo paūmėjimas ir jei po taikyto gydymo pabaigos nepraėjo 2 metai); cukrinis diabetas; širdies ir kraujagyslių ligos su lėtiniu širdies

nepakankamumu 2-4 laipsnio; lėtinės kvėpavimo organų ligos su kvėpavimo nepakankamumu; lėtinės inkstų ligos su inkstų nepakankamumu; būklė po autologinės kaulų čiulpų ir organų transplantacijos; ligos, kurios šiuo metu gydomos bendra ar selektyvia chemoterapija ar radioterapija ir ligos, po kurių gydymo šiais metodais pabaigos nepraėjo 2 metai; ligos, kurios šiuo metu gydomos imunosupresija atitinkančia metilprednizolono 10 mg/kg per dieną ir ligos, nuo kurių gydymo šiuo būdu pabaigos nepraėjo 6 mėnesiai; įgimtas imunodeficitas; kitos sunkios lėtinės ligos, kai taikomas imunosupresinis gydymas).

1.3. Skatinti pirkėjus už prekes ir priemones atsiskaityti ne grynaisiais pinigais.

1.4. Prie įėjimo į prekybos vietą pateikti informaciją pirkėjams apie asmens higienos laikymosi būtinybę (rankų higiena, kosėjimo, čiaudėjimo etiketas ir kt.).

1.5. Sudaryti galimybę tinkamai pirkėjų rankų higienai ir (ar) dezinfekcijai (prie įėjimo gerai matomoje vietoje pakabinti pirkėjų rankų dezinfekcijai skirtą priemonę ir (arba) vienkartinės pirštines).

1.6. Rekomenduoti matuoti visų pirkėjų kūno temperatūrą prie įėjimo į prekybos vietą ir neįleisti pirkėjų, kuriems pasireiškia karščiavimas ($37,3\text{ }^{\circ}\text{C}$ ir daugiau) ar kurie turi ūmių viršutinių kvėpavimo takų ligų požymių (pvz., karščiavimas, sloga, kosulys, čiaudulys, pasunkėjęs kvėpavimas).

1.7. Turgavietėje arba kitoje viešojoje prekybos vietoje išlaikyti bent 2 metrų atstumą tarp prekiautojų.

1.8. Parduotuvėse užtikrinti pardavėjų darbą kas antroje kasoje, jei tarp jų neišlaikomas mažiausiai 2 metrų atstumas.

1.9. Užtikrinti, kad dirbtų tik sveiki darbuotojai, neturintys viršutinių kvėpavimo takų ligų, ūmių žarnyno infekcijų ir kt. susirgimų požymių (pvz., sloga, kosulys, čiaudulys, pasunkėjęs kvėpavimas, viduriavimas, vėmimas ir pan.), ir darbuotojų sveikata būtų nuolat stebima.

1.10. Matuoti darbuotojų kūno temperatūrą, tik atvykus į darbą. Darbuotojus, kuriems pasireiškia karščiavimas ($37,3\text{ }^{\circ}\text{C}$ ir daugiau), nedelsiant nušalinti nuo darbo, jiems rekomenduojama konsultacija Karštąja koronaviruso linija tel. 1808 arba susisiekti su savo šeimos gydytoju konsultacijai nuotoliniu būdu. Jeigu prekybos vietos administracija iš paties darbuotojo gavo informaciją apie jam nustatytą COVID-19 ligą (koronaviruso infekciją), apie tai turi informuoti NVSC, bendradarbiauti su NVSC nustatant sąlytį turėjusius asmenis ir jiems taikant 14 dienų izoliaciją.

1.11. Informuoti darbuotojus, kad turint ūmių viršutinių kvėpavimo takų ligų, ūmių žarnyno infekcijų ir kt. susirgimų požymių (pvz., karščiavimas, sloga, kosulys, čiaudulys, pasunkėjęs kvėpavimas, viduriavimas, vėmimas ir pan.), į darbą nevyktų.

1.12. Užtikrinti, kad kasdien prieš patenkant į prekybos vietas būtų vertinama darbuotojų sveikata. Pagal galimybes darbuotojų sveikatos būklei įvertinti rekomenduojama naudoti Valstybinės maisto ir veterinarijos tarnybos (toliau – VMVT) parengtą Sveikatos būklės įsivertinimo formą, paskelbtą VMVT tinklalapyje adresu: <https://vmvt.lt/aktualu-verslui-karantino-metu>, ar joje pateiktus klausimus.

1.13. Drausti prekybos vietose dirbti darbuotojams, kuriems privaloma izoliacija, izoliacijos laikotarpiu, išskyrus darbuotojus, dirbančius nuotoliniu būdu.

1.14. Rekomenduoti prekybos vietoje nedirbti darbuotojams, priklausantiems rizikos grupei (nurodytai šio sprendimo 1.2 papunktyje).

1.15. Imtis maksimalių priemonių, siekiant apsaugoti prekybos vietos darbuotojus (įrengti pertvaras tarp darbuotojo ir pirkėjo, aprūpinti darbuotojus apsaugos priemonėmis ir kt.).

1.16. Sudaryti sąlygas ir užtikrinti, kad darbo metu darbuotojai vengtų socialinio (tiesioginio) kontakto, laikytųsi saugaus atstumo (ne mažiau kaip 1–2 metrai) ir griežtos rankų higienos (dažnai (ne rečiau kaip kas 2 val.) plautų rankas skystu muilu ir šiltu tekančiu vandeniu, dezinfekuotų jas specialiomis rankų dezinfekcinėmis priemonėmis), vengtų liesti rankomis veidą, akis, nosį, burną ir kt., laikytųsi kosėjimo ir čiaudėjimo etiketo.

1.17. Pagal galimybes darbą organizuoti taip, kad kuo daugiau darbuotojų būtų saugiam kontaktė vienas nuo kito (daugiau nei 2 metrų atstumu, trumpiau nei 15 min.) ar visai nekontaktuoti. Jeigu dirbama pamainomis, pagal galimybes organizuoti darbuotojų pamainų pasikeitimą saugiu kontaktu ar be kontakto.

1.18. Prekybos vietose užtikrinti apsipirkimui naudojamų vežimėlių ir krepšelių valymą ir dezinfekavimą po kiekvieno jų panaudojimo. Jei vežimėlių ir krepšelių saugai užtikrinti papildomai naudojamos kitos priemonės, vežimėlių ir krepšelių valymas ir dezinfekavimas gali būti atliekamas rečiau, bet ne rečiau kaip du kartus per dieną.

1.19. Užtikrinti, kad aplinkos valymas ir dezinfekcija prekybos vietoje būtų atliekami vadovaujantis Rekomendacijomis dezinfekcijai sveikatos priežiūros įstaigose ir ne sveikatos priežiūros patalpose (kai galimas užteršimas SARS-COV-2 virusu) ([https://sam.lrv.lt/uploads/sam/documents/files/REKOMENDACIJOS%20dezinfekcijai%2020200327%20\(1\).pdf](https://sam.lrv.lt/uploads/sam/documents/files/REKOMENDACIJOS%20dezinfekcijai%2020200327%20(1).pdf)).

1.20. Prie įėjimo į prekybos vietą, taip pat prekybos vietos interneto svetainėje skelbti informaciją apie sustabdytą daugkartinių pakuočių, už kurias nustatytas užstatas, ir vienkartinių pakuočių, už kurias nustatytas užstatas, priėmimą prekybos vietų viduje ir apie artimiausiai esančius lauke įrengtus taromatus, kur vykdomas daugkartinių pakuočių, už kurias nustatytas užstatas, ir vienkartinių pakuočių, už kurias nustatytas užstatas, priėmimas.

2. Nustatau, kad:

2.1. Mažmeninę prekybą iš mobiliųjų parduotuvių vykdančios ūkio subjektai mažmeninę prekybą gali vykdyti ne arčiau nei 500 metrų atstumu nuo socialinės globos įstaigų.

2.2. Draudžiamas daugkartinių pakuočių, už kurias nustatytas užstatas, ir vienkartinių pakuočių, už kurias nustatytas užstatas, atliekų priėmimas parduotuvių viduje rankiniu būdu.

2.3. Leidžiama pardavėjams sustabdyti daugkartinių pakuočių, už kurias nustatytas užstatas, ir vienkartinių pakuočių, už kurias nustatytas užstatas, atliekų priėmimą parduotuvių vietų viduje automatizuotu būdu (taromatuose).

3. Įpareigoti paslaugų teikėjus, teikiančius stacionariuose paslaugų teikimo vietose paslaugas, kurių metu būtinas ne ilgesnis kaip 20 min. tiesioginis kontaktas su paslaugos gavėju, jeigu paslaugų teikimo vietose ribojamas paslaugų gavėjų ir kitų lankytojų srautas – užtikrinamas ne mažesnis kaip 10 kv. m paslaugos teikimo vietos patalpų plotas, tenkantis vienam paslaugos gavėjui arba kitam lankytojui, arba vienu metu paslaugos teikiamos ne daugiau kaip vienam paslaugos gavėjui, bei paslaugų teikėjus, teikiančius finansines paslaugas ir kvalifikuotų patikimumo užtikrinimo paslaugų teikėjų sudarytų kvalifikuotų sertifikatų išdavimo paslaugas maisto prekių parduotuvėse, prekybos ir (arba) pramogų centruose, ar šių paslaugų teikimą organizuojančius subjektus:

3.1. Riboti paslaugų vartotojų (toliau – vartotojai) srautus, atsižvelgiant į paslaugos teikimo vietos plotą, siekiant išvengti grūsčių:

3.1.1. užtikrinti, kad paslaugų vartotojai eilėje laikytųsi saugaus ne mažesnio kaip 1 metro atstumo;

3.1.2. vietose, kuriose susidaro vartotojų eilė, pažymėti privalomus atstumus tarp eilėje stovinčių vartotojų ir užtikrinti šio reikalavimo laikymąsi;

3.1.3. užtikrinti, kad į paslaugos teikimo vietą būtų įleidžiami tik apsaugines kaukes arba apsaugines veido priemones dėvintys vartotojai.

3.2. Prie įėjimo į paslaugų teikimo vietą pateikti informaciją, kad paslaugų teikimo vietoje nerekomenduojama lankytis rizikos grupės asmenims (vyresnio nei 60 m. amžiaus asmenims ir (arba) sergantiems lėtinėmis ligomis, nurodytomis Sunkių lėtinių ligų, dėl kurių ekstremaliosios situacijos ar karantino laikotarpiu asmeniui išduodamas nedarbingumo pažymėjimas, sąraše, patvirtintame Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2020 m. kovo 23 d. įsakymu Nr. V-483 „Dėl Sunkių lėtinių ligų, dėl kurių ekstremaliosios situacijos ar karantino laikotarpiu asmeniui išduodamas nedarbingumo pažymėjimas, sąrašo patvirtinimo“: žmogaus imunodeficitu

viruso liga; piktybiniai navikai (jei liga diagnozuota ar buvo paūmėjimas ir jei po taikyto gydymo pabaigos nepraėjo 2 metai); cukrinis diabetas; širdies ir kraujagyslių ligos su lėtiniu širdies nepakankamumu 2-4 laipsnio; lėtinės kvėpavimo organų ligos su kvėpavimo nepakankamumu; lėtinės inkstų ligos su inkstų nepakankamumu; būklė po autologinės kaulų čiulpų ir organų transplantacijos; ligos, kurios šiuo metu gydamos bendra ar selektyvia chemoterapija ar radioterapija ir ligos, po kurių gydymo šiais metodais pabaigos nepraėjo 2 metai; ligos, kurios šiuo metu gydamos imunosupresija atitinkančia metilprednizolono 10 mg/kg per dieną ir ligos, nuo kurių gydymo šiuo būdu pabaigos nepraėjo 6 mėnesiai; įgimtas imunodeficitas; kitos sunkios lėtinės ligos, kai taikomas imunosupresinis gydymas).

3.3. Skatinti vartotojus atsiskaityti ne grynaisiais pinigais.

3.4. Prie įėjimo pateikti informaciją vartotojams apie asmens higienos laikymosi būtinybę (rankų higiena, kosėjimo, čiaudėjimo etiketas ir kt.).

3.5. Sudaryti galimybę tinkamai vartotojų rankų higienai ir (ar) dezinfekcijai (prie įėjimo gerai matomoje vietoje pakabinti vartotojų rankų dezinfekcijai skirtą priemonę ir (arba) vienkartinės pirštines).

3.6. Rekomenduoti matuoti visų vartotojų kūno temperatūrą prie įėjimo į paslaugos teikimo vietą ir neįleisti (neaptarnauti) vartotojų, kuriems pasireiškia karščiavimas (37,3 °C ir daugiau) ar kurie turi ūmių viršutinių kvėpavimo takų ligų požymių (pvz., karščiavimas, sloga, kosulys, čiaudulys, pasunkėjęs kvėpavimas).

3.7. Išlaikyti bent 2 metrų atstumą tarp paslaugų teikėjų (darbuotojų) bei paslaugų teikėjo (darbuotojo) ir vartotojo.

3.8. Užtikrinti, kad paslaugų teikimo vietoje dirbtų tik sveiki darbuotojai, neturintys viršutinių kvėpavimo takų ligų, ūmių žarnyno infekcijų ir kt. susirgimų požymių (pvz., sloga, kosulys, čiaudulys, pasunkėjęs kvėpavimas, viduriavimas, vėmimas ir pan.) ir darbuotojų sveikata būtų nuolat stebima.

3.9. Matuoti darbuotojų kūno temperatūrą, tik atvykus į darbą. Darbuotojus, kuriems pasireiškia karščiavimas (37,3 °C ir daugiau), nedelsiant nušalinti nuo darbo, jiems rekomenduojama konsultacija Karštąja koronaviruso linija tel. 1808 arba susisiekti su savo šeimos gydytoju konsultacijai nuotoliniu būdu. Jeigu paslaugų teikimo vietos administracija iš paties darbuotojo gavo informaciją apie jam nustatytą COVID-19 ligą (koronaviruso infekciją), apie tai turi informuoti NVSC, bendradarbiauti su NVSC nustatant sąlytį turėjusius asmenis ir jiems taikant 14 dienų izoliaciją.

3.10. Informuoti paslaugų teikimo vietos darbuotojus, kad turint ūmių viršutinių kvėpavimo takų ligų, ūmių žarnyno infekcijų ir kt. susirgimų požymių (pvz., karščiavimas, sloga, kosulys, čiaudulys, pasunkėjęs kvėpavimas, viduriavimas, vėmimas ir pan.), į darbą nevyktų.

3.11. Drausti paslaugų teikimo vietoje dirbti darbuotojams, kuriems privaloma izoliacija, izoliacijos laikotarpiu, išskyrus darbuotojus, dirbančius nuotoliniu būdu.

3.12. Rekomenduoti paslaugų teikimo vietoje nedirbti darbuotojams, priklausantiems rizikos grupei (nurodytai šio sprendimo 3.2 papunktyje)..

3.13. Imtis maksimalių priemonių, siekiant apsaugoti paslaugų teikimo vietos darbuotojus (įrengti pertvaras tarp paslaugų teikėjo ir vartotojo, aprūpinti paslaugų teikėją apsaugos priemonėmis ir kt.).

3.14. Sudaryti sąlygas ir užtikrinti, kad griežtos rankų higienos (dažnai (ne rečiau kaip kas 2 val.) plautų rankas skystu muilu ir šiltu tekančiu vandeniu, dezinfekuotų jas specialiomis rankų dezinfekcinėmis priemonėmis), vengtų liesti rankomis veidą, akis, nosį, burną ir kt., laikytųsi kosėjimo ir čiaudėjimo etiketo.

3.15. Pagal galimybes darbą organizuoti taip, kad kuo daugiau darbuotojų būtų saugiame kontakte vienas nuo kito ir paslaugų vartotojo (daugiau nei 2 metrų atstumu, trumpiau nei 15 min.) ar nekontaktuočių. Jeigu dirbama pamainomis, pagal galimybes organizuoti darbuotojų pamainų pasikeitimą saugiu kontaktu ar be kontakto.

3.16. Užtikrinti, kad aplinkos valymas ir dezinfekcija paslaugos teikimo vietoje vietoje būtų atliekami vadovaujantis Rekomendacijomis dezinfekcijai sveikatos priežiūros įstaigose ir ne sveikatos priežiūros patalpose (kai galimas užteršimas SARS-COV-2 virusu) ([https://sam.lrv.lt/uploads/sam/documents/files/REKOMENDACIJOS%20dezinfekcijai%2020200327%20\(1\).pdf](https://sam.lrv.lt/uploads/sam/documents/files/REKOMENDACIJOS%20dezinfekcijai%2020200327%20(1).pdf)).

4. Pripažinti netekusiu galios Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro – valstybės lygio ekstremaliosios situacijos valstybės operacijų vadovo 2020 m. kovo 16 d. sprendimą Nr. V-381 „Dėl COVID-19 ligos (koronaviruso infekcijos) valdymo priemonių valdymo priemonių prekybos vietoms“ su visais pakeitimais ir papildymais.

Sveikatos apsaugos ministras – valstybės lygio
ekstremaliosios situacijos valstybės operacijų vadovas

Aurelijus Veryga